

Controlebiedingen

(door Kees van der Weijden)

Het probleem

Stel dat u deze hand krijgt: ♠ AVB10862 ♥ 4 ♦ 103 ♣ AV2 en uw partner opent 1♣. U biedt nu 2♠ en dat is uiteraard mancheforcing. Partner antwoordt met 3♠ en dat is geen limietje meer, want het bieden was al mancheforcing en als de speelsoort ♠ is en partner wilde absoluut niet hoger als de manche in ♠ dan had hij ook meteen 4♠ kunnen (en dus ook moeten) bieden. Ergo, 3♠ is een poging om 6♠/7♠ te bereiken.

U kunt nu azenvragen, maar wat doet u dan als partner 1 aas aangeeft? Als dat ♦A is wilt u in 6♠ zitten, maar als het ♥A is moet partner ♦HV hebben, of èn de tegenpartij moet verkeerd starten èn moet partner ♠H hebben (of ♣H goed zitten) èn partner moet een bakkleurtje hebben om de ♦-verliezer(s) weg te werken. Dat kunt u allemaal gokken, maar goede spelers houden er niet van om te gokken.

U besluit tot 4♣ (controlebod) waarmee u aangeeft dat u de ♣ controleert. Partner zal van onderaf zijn controles noemen. Biedt hij nu 4♥, dan weet u dat 4♠ hoog genoeg is, want door het overslaan van 4♦ geeft hij aan dat hij de ♦ NIET controleert. Biedt hij wel 4♦ dan kunt u alsnog azenvragen.

Controle biedingen

doe je dus om te weten te komen waar de mogelijke gevaren zitten. Elk bod in een nieuwe kleur nadat de troefkleur is vastgesteld en er niet meer gestopt kan (of mag) worden onder de manche is zo'n een controlebod. Het geeft aan dat in die kleur de tegenpartij niet twee slagen achter elkaar kan oprapen omdat de bieder die kleur **controleert**. De bieder toont een Aas, een renonce, een Heer of een singleton in de geboden kleur. Uiteraard heeft dat alleen nut als je een **troefcontract** wilt spelen.

Intermezzo: Wat is een Stops (of Dekking), wat is Controle

De term Stop of Dekking hoort bij SA contracten, de term controle bij troefcontracten en zijn zeker niet synoniem. Met ♦VB109 heb je een degelijke ♦-stop in SA, maar geen ♦-controle, en anderzijds heb je met een ♦-renonce wel een ♦-controle in een ♥-contract, maar dat is uiteraard geen ♦-stop/dekking in SA.

Regels behorende bij controlebiedingen

1. Controlebiedingen doe je dus logischerwijs in troefcontracten en niet in SA-contracten (het melden van een renonce is in SA bepaald geen voordeel)
2. Als je een kleur overslaat (hetgeen controle in de overgeslagen kleur ontkent) dan mag partner alleen doorgaan met controlebieden als hij controle heeft in die overgeslagen kleur.
3. Op het moment dat in beide handen controle in een kleur ontbreekt dan is het einde slempoging en afzwaaien naar de manche, want de tegenstander luistert mee. (Dat is een nadeel(tje) van controlebieden: de tegenpartij weet vaak direct met welke kleur ze moeten uitkomen).
4. Op het moment dat alle controles binnen blijken te zijn moet niet gearzeld worden: ga azenvragen, of biedt desnoods meteen het gewenste slem.
5. En op het moment dat je nog niet weet of alle controles binnen zijn: ga door met controlebieden. Deze laatste regel heeft zo zijn consequenties zoals we bij de voorbeeldopgaven zullen zien.

Alleen eerste controles?

Sommigen spelen bij controle biedingen alleen de eerste controle (aas of renonce). Voordeel is dat dit een "echte" controle is. De tegenstander kan niet "door de heer" heen spelen. Nadeel is, dat je vaak (te) voorzichtig bent wordt omdat je geen informatie hebt over die singleton of ontbrekende heer. Je zal dan nogal eens een slem missen omdat de handen samen een kleur wel controleren, of omdat er een singleton tegenover een lege driekaart zit en verder alles dicht. Hier moet je samen met je partner bepalen wat je in de praktijk gaat brengen en hoe de afspraken worden. **Advies:** speel "gemengde controlebiedingen".

Gemakkelijk?

Controlebiedingen hebben de naam "gemakkelijk" te zijn, maar wat is gemakkelijk in bridge. Controlebiedingen zijn gemakkelijk als met het eerste controlebod geen kleur(en) worden overgeslagen en ook als er meteen twee kleuren worden overgeslagen is de situatie aan de partner altijd duidelijk.

W	N	O	Z
2♥	p	3♥	p
3♠			

W	N	O	Z
2♠	p	3♠	p
4♥			

OW hebben in deze gevallen nooit een probleem

Maar wat als er precies 1 kleur wordt overgeslagen? Dan zijn er consequenties die zelfs goed ingespeelde partnerships zich niet realiseren.

Een voorbeeld. Stel het bieden gaat:

W	N	O	Z
2♠	p	3♠	p
4♦	p	?	

West slaat de klaverkleur over die hij niet controleert.

West	Oost
♠ A H 10 9 3 2	♠ V 5 4
♥ A H	♥ 9 8 7 6
♦ A 3 2	♦ H 2
♣ 4 2	♣ A H 5 3

Wat moet Oost bieden? Als Oost 4♠ biedt zegt hij impliciet dat hij de ♣-kleur niet controleert. Als Oost gaat azenvragen dan kan het zijn dat West de ♥-kleur niet controleert. Als Oost echter 4♠ biedt om controle over de ♥-kleur te ontkennen dan mist OW een pletterdood groot slem zoals hier. Daarom moet Oost doorgaan met controlebieden (volgens bovenstaande regels) en moet hij 4♥ bieden!! **Met zijn 4♥-bod toont Oost een ♣-controle** (en ontkent hij een ♥-controle omdat er met een echt sterke hand geen reden is niet meteen te gaan azenvragen als Oost de ♥-controle ook nog zou hebben).

Er volgen nu een tiental opgaven met oplopende moeilijkheidsgraad. Beschrijf wat er in de gegeven bidserie aan de hand is en wat biedt u waarom met de gegeven hand op de plaats van het vraagteken? Let wel, de opdracht is om in de manche te eindigen zodra we weten dat het geen slem is: we gaan ons niet vrijwiltig tot 5-niveau verplichten!

Opgaven

1.

W	N	O	Z
2♠	p	3♠	p
4♣	p	4♥	p
?			

West heeft :
 ♠ AHV1082
 ♥ HV3
 ♦ 32
 ♣ A2

2.

W	N	O	Z
2♥	p	3♥	p
4♦	p	?	

Oost heeft :
 ♠ B1082
 ♥ 10983
 ♦ 32
 ♣ AH2

3.

W	N	O	Z
2♠	p	3♠	p
4♦	p	?	

Oost heeft :
 ♠ B1082
 ♥ AHV3
 ♦ 32
 ♣ 832

4.

W	N	O	Z
2♥	p	3♥	p
4♣	p	?	

Oost heeft :
 ♠ A
 ♥ B873
 ♦ A765
 ♣ 5432

5.

W	N	O	Z
1♥	p	3♥	p
4♦	p	?	

Oost heeft :
 ♠ 9
 ♥ AB73
 ♦ H765
 ♣ H432

6.

W	N	O	Z
1♠	p	3♠	p
4♦	p	?	

Oost heeft :
 ♠ HB873
 ♥ 8765
 ♦ 42
 ♣ AH

7.

W	N	O	Z
1♥	p	3♥	p
4♣	p	?	

Oost heeft :
 ♠ AH
 ♥ HB873
 ♦ 8765
 ♣ 42

8.

W	N	O	Z
2♠	p	3♠	p
4♦	p	4♥	p
?			

West heeft :
 ♠ AHV1082
 ♥ HV3
 ♦ A2
 ♣ 32>

9.

W	N	O	Z
1♥	p	2♣	p
3♣	p	3♥	p
4♣	p	4♦	p
?			

West heeft :
 ♠ 98
 ♥ AHV32
 ♦ 32
 ♣ AH32

10.

W	N	O	Z
1♦	p	2♣	p
2SA	p	3♠	p
4♦	p	4♥	p
?			

West heeft :
 ♠ AV98
 ♥ 52
 ♦ AH32
 ♣ 973

Oplossingen :

1. Oost heeft de \heartsuit -kleur overgeslagen, die Oost dus NIET controleert. West controleert de \heartsuit -kleur evenmin, ergo West zwaait af en biedt $4\spadesuit$.
2. West slaat zowel de \spadesuit -kleur ($3\spadesuit$!) als de \clubsuit -kleur over. In beide kleuren heeft West dus geen controle. Oost controleert slechts de \clubsuit -kleur en dat betekent dat er tenminste 2 verliezers in \spadesuit zijn. Oost biedt $4\heartsuit$.
3. West slaat de \clubsuit -kleur over, die hij NIET controleert. Oost heeft evenmin een \clubsuit -controle, en zwaait dus af naar $4\spadesuit$.
4. West controleert de \clubsuit -kleur en heeft de \spadesuit -kleur overgeslagen, die hij NIET controleert. Oost controleert zowel de \spadesuit -kleur en de \heartsuit -kleur. $4\clubsuit$ was precies datgene wat oost wilde weten. Alle controles zijn binnen. Oost gaat azenvragen met $4SA$.
5. West sloeg $3\spadesuit$ en $4\clubsuit$ over. Oost heeft weliswaar beide kleuren gecontroleerd, maar dat zijn allebei tweede controles. Er zijn op zeker 2 verliezende azen buitenboord. Oost zwaait af: $4\heartsuit$.
6. West heeft de \clubsuit -kleur overgeslagen, die hij dus NIET controleert. Als Oost nu $4\spadesuit$ biedt zegt hij daarmee: "Ik controleer de \clubsuit -kleur evenmin". Als Oost zowel de \spadesuit -kleur als de \clubsuit -kleur zou controleren, dan kan Oost met $4SA$ gaan azenvragen zoals in het voorbeeld 4. Het $4\heartsuit$ -bod komt daarmee vrij om de laatste situatie te schetsen: \clubsuit -controle tonen zonder \heartsuit -controle. M.a.w. als Oost nu $4\heartsuit$ biedt zegt hij daarmee: "Ik controleer de \clubsuit -kleur wèl maar de \heartsuit -kleur NIET. Controleer jij de \heartsuit -kleur?". Oost biedt dus $4\heartsuit$ (!!) en VRAAGT daarmee een \heartsuit -controle.
7. West heeft de \spadesuit -kleur overgeslagen, die hij dus NIET controleert. Als Oost nu $4\heartsuit$ biedt zegt hij daarmee: "Ik controleer de \spadesuit -kleur evenmin". Als Oost zowel de \spadesuit -kleur als de \heartsuit -kleur zou controleren, dan kan Oost met $4SA$ gaan azenvragen zoals in het voorbeeld 4. Dus indien Oost nu $4\heartsuit$ biedt zegt hij daarmee: "Ik controleer de \spadesuit -kleur wèl maar de \heartsuit -kleur NIET. Controleer jij de \heartsuit -kleur?". Oost biedt dus $4\heartsuit$ (!!) Merk op dat een $4\spadesuit$ -bod OW minimaal tot $5\heartsuit$ zou verplichten.
8. West heeft de \clubsuit -kleur overgeslagen. Dat weet Oost, die toch doorgaat met controlebieden. M.a.w. Oost controleert de \clubsuit -kleur, want als Oost de \clubsuit -kleur NIET zou controleren dan moet Oost $4\spadesuit$ bieden. Oost's $4\heartsuit$ -bod ontkent analoog het vorige voorbeeld een \heartsuit -controle, omdat Oost met èn een \heartsuit -controle èn een \clubsuit -controle zou zijn gaan azenvragen (hij weet dan als in voorbeeld 4. dat alle controles binnen zijn). West controleert echter zelf de \heartsuit -kleur en kan nu dus azenvragen met $4SA$ (of meteen $6\spadesuit$ bieden i.g.v. de afspraak van alleen 1° controles te bieden want dan heeft Oost \clubsuit A).
9. Als een hoge en een lage kleur beide door de ander zijn geboden en gesteund dan is de hoge kleur troef. $4\clubsuit$ toont dus een \clubsuit -controle voor een \heartsuit -contract. Daarbij heeft West de \spadesuit -kleur ($3\spadesuit$) overgeslagen. Oost weet dat en gaat toch door met controlebieden. Oost heeft dus een \spadesuit -controle, maar geen \heartsuit -controle (want als Oost ook een \heartsuit -controle zou hebben gehad dan zou hij weer zijn gaan azenvragen). West heeft evenmin een \heartsuit -controle en zwaait af: $4\heartsuit$.
10. Uitleg van het bieden tot $3\spadesuit$: $1\heartsuit$ is laagste $4(+)$ -kaart. Met $2\clubsuit$ toont Oost $10+$ pnt. $2SA$ -herbieding is $12-14$ balanced, geen uitgesproken \clubsuit -fit. Merk op dat West geen $2\spadesuit$ kan herbieden; dat is reverse en toont $5+$ -krt $\heartsuit/4+$ -krt \spadesuit , $16+$ pnt., \heartsuit langer dan \spadesuit . Met zijn $3\spadesuit$ -bod (reverse!) toont Oost een mancheforcing distributieve hand met een $4+$ -krt \spadesuit en een langere \clubsuit -kaart, tenminste $13+$ pnt. Alles standaard-ACOL. Omdat de situatie na $3\spadesuit$ mancheforcing is zijn $3SA$, $4\spadesuit$ of $5\clubsuit$ door West afmaakbiedingen en toont hij geen sleminteresse. $3SA$ toont tevens desinteresse voor een van Oost's kleuren. Doorbieden (anders dan $4\spadesuit$ of $5\clubsuit$) moet dus wel positief zijn (d.w.z. sleminviterend) voor een van Oost's kleuren. Er staat echter nog geen kleur vast. Met $4\clubsuit$ zou de \clubsuit -kleur zijn vastgesteld, en kan **DAARNA** het controlebieden voor een \spadesuit -contract starten. Consequentie hiervan is dat het overslaan van de \clubsuit -kleur nu geen \clubsuit -controle in een \spadesuit -contract ontkent. $4\heartsuit$ is het eerste bod wat vrijkomt als controlebod voor de \spadesuit -kleur: de controlebiedingen voor een \spadesuit -contract starten in $4\heartsuit$. Omdat partner nog ongelimiteerd is wil je met de gegeven Westhand zeker wel vertellen dat de \heartsuit -kleur gecontroleerd wordt in een \spadesuit -contract: West biedt $4\heartsuit$. Dan Oost: weer geldt dat indien oost nu zowel de \heartsuit -kleur als de \clubsuit -kleur zou controleren, hij zou zijn gaan azenvragen. Verder heeft Oost zo sterk geboden dat het niet kan dat hij **BEIDE KLEUREN NIET** controleert, dus de vraag wordt: "Welke kleur controleert hij niet, \clubsuit of \heartsuit ?". Omdat de controlebiedingen nu in $4\heartsuit$ starten gelden de normale regels dat controles van onderaf geboden worden, want er is geen kleur overgeslagen. M.a.w. dat indien Oost de \heartsuit -kleur niet zou controleren, dat Oost dan $4\spadesuit$ zou bieden en dan moet West met een \heartsuit -controle gaan azenvragen. Dus **TOONT** $4\heartsuit$ nu een \heartsuit -controle en controleert Oost nu de \clubsuit -kleur niet en moet West, indien hij de \clubsuit -kleur nu wel zou controleren, gaan azenvragen. Maar omdat West met de gegeven hand de \clubsuit -kleur ook niet controleert, biedt hij dus $4\spadesuit$.